

Nisan ayı başında açıklanan "yeni teşvik paketini" daha önceki yazılarımızda detaylı bir şekilde analiz etmiş, sistemin yürürlüğe girebilmesi için çeşitli yasal düzenlemelerin yapılması gerektiğini vurgulamıştık. İşte bu amaçla ilk adımlar atılmaya başlandı ve Meclis'e yeni bir "torba yasa" tasarısı sevk edildi.

26 Nisan tarihinde TBMM'ye sevk edilen yasanın adı: "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı."

Hazır "torba oluşturulmuşken" yine içine başka şeyler atılmadan edilemedi! Ama bizce daha da önemlisi yasada; teşvik uygulamasına ilişkin yasal düzenlemelerin yanı sıra "köstek" olarak nitelendirilebilecek bazı düzenlemelerin de bulunması oldu.

"Köstek" tanımına uygun düzenlemelerden biri aslında çok yabancı olmadığı; 1999-2003 yılları arasında uygulanan "finansman gider kısıtlaması"dır. Başka bir deyişle, işletmelerin yabancı kaynak kullanımlarından doğan faiz, komisyon, vade farkı ve kur farkı gibi giderlerin belli bir kısmının kazançtan indirilmesine izin verilmemesidir.

Evet, görünen o ki; finansman gider kısıtlaması yeniden getiriliyor. Hatta eski uygulamadan da katı olarak getirilmek isteniyor. Eski uygulamada, dönem sonu stoklarını "son giren ilk çıkar" yöntemine göre değerleyen veya amortisman tabi iktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutan mükelleflerin yapması isteniyordu. Yani çeşitli vergisel avantajlardan yararlanan mükelleflerin, yabancı kaynak kullanım giderlerinin bir kısmı kanunen kabul edilmeyen gider olarak kabul ediliyordu.

Oysa ki bu vergisel

YAŞAMDA MALİ ÇÖZÜM
YAHYA ARIKAN
e-posta: malicozum@ismmmo.org.tr

Teşvik mi, Ne Teşviki!

avantajları şu an için uygulamak mümkün değil. 2004 yılının başından itibaren, dönem sonu stoklarını son giren ilk çıkar yöntemine göre değerlemek veya amortisman tabi iktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutmak mümkün değil. Çünkü bunları, 5024 sayılı kanun yürürlükten kaldırmış.

"Peki bu durumda bu düzenleme neden getiriliyor?" diye düşünülebilir. İşte bunun yanıtını bulmak için tasarının gerekçelerini inceledik ve aynen şu ifadeleri gördük:

"Firmaların öz kaynak yapılarının güçlü olması, mikro düzeyde firmalar ve makro düzeyde ülke ekonomisi için büyük önem taşımaktadır. Firmaların finansman ihtiyaçlarını borçlanma yerine öz kaynakları ile finanse etmelerini teşvik etmek amacıyla,

yatırım maliyetine eklenenler hariç olmak üzere, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı ve benzer adlar altında yapılan gider ve maliye unsurları toplamının yüzde 10'una kadar olan kısmının, Bakanlar Kurulu'nca kararlaştırılması halinde, kazancın tespitinde gider olarak indirilemeyeceği hususu öngörülmektedir..."

Gereğe bakılırsa, firmalar keyfe keder kredi kullanmaktadır. Aslında firmalar varlık ve bolluk

inde yüzmekte(!) ama yine de kredi kullanmaktadır! İşte bunu önleyip, firmaların öz kaynak kullanımını teşvik etmek amacıyla finansman giderleri kısıtlanmaktadır.

Oysa bir Türkiye gerçeği olarak biliyoruz ki; işletmeler gerçekten borç sarmalı içindedir. Keşke kullanılacak öz kaynak olsa da işletmeler de bunu kullansalar. Finansman giderlerini kısıtlamak için böyle bir gerekçe öngörmek gerçekten çok komik...

Böyle bir uygulama hiçbir modern vergi sisteminde kabul edilemez. Modern vergi sistemlerinin temelini "safi, yani gerçek kazancın vergilendirilmesi" prensibi oluşturur. Bizim vergi sistemimiz de bu prensibi kabul eder. Ama uygulamaya

yaşanmamaktadır. Finansman giderlerinin bir kısmını kanunen kabul edilmeyen gider kabul etmek, gerçek kazanç yerine gerçek olmayan kazançların vergilendirilmesini sağlayacaktır.

Neyse ki Plan ve Bütçe Komisyonu bu tasarıyı görüşecek...

Neyse ki Meclis Genel Kurulu bu tasarıyı görüşecek...

Bu düzenlemenin yasalasmadan, tasarıdan çıkarılacağından eminiz.

Umarım yanılmayız...

BABAMDAN BAĞLANAN BAĞ-KUR AYLIĞI ARTAR MI?

1988 yılında vefat eden Bağ-Kur emeklisi babamdan anneme ve bana maaş bağlandı. Annem 1993 yılında vefat etti. Payıma düşen maaşta artış olur mu? **Nermin İpek**

Tek aylık alıyorsanız, SGK başkanlığına başvurabilirsiniz. Aylığınızda sizden başka hak sahibi olmadığını ve annenizin vefatını bildirerek yeni bir hesaplama yapılmasını isteyebilirsiniz.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.

'İzin'de Hak ve Para Hesabı!

Yaz tatili yaklaşıyor, "yıllık izin" konusu hem işverenin hem de işçinin önemli gündem maddesi olacak. Bu nedenle "İzin konusunda kimin ne hakkı var?" sorusunun yanıtı önemli.

İş Kanunu'na göre, işçi ancak bir yılını doldurması sonrası yıllık izin kullanmaya hak kazanır. Ve bunun mutlaka izin olarak kullanılması gerekir.

Uygulamada sıkça karşılaşıldığı üzere, iş sözleşmesi devam eden bir işçinin yıllık ücretli izin hakkını kullanmayarak, çalışmasını devam ettirmesi ve bu süreye ait ücretini talep etmesi yasaya uygun değildir.

İş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde ise işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği hükme bağlanmıştır. İşçinin iş sözleşmesi sona erdiğinde kullanmadığı ne kadar izin süresi varsa, tüm izinlerin son ücreti üzerinden hesaplanarak ödenmesi gerekir.

Bunun için ise, iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren beş yıllık hak düşürücü süre vardır. Bir başka ifadeyle; işçinin çalışırken kullanmadığı yıllık ücretli izin alacağında beş yıllık zamanaşımı süresi iş sözleşmesinin feshi tarihinde başlar. İzinlerin karşılığı olan ücretin hesaplanmasında ise son aldığı ücret esastır.